

కష్టార్జితం

అక్కడ స్నేహం, బీరూ విస్కీ అయి ప్రవహిస్తోంది.

“పెళ్ళాం పుట్టింది కెళితే కూడా సెలబ్రేట్ చేసేవాణ్ణి నిన్నే చూశానా.”
అభినందిస్తున్నాడో, విమర్శిస్తున్నాడో తెలియకుండా అన్నాడు ప్రకాశం
రామారావుతో గ్లాసు నింపుకుంటూ.

“పెళ్ళయిన రెండేళ్ళ తర్వాత కడుపు కాయబట్టి తప్పనిసరై
పుట్టింది కెళ్ళిందిరా నా మిసెస్సు. లేకపోతే అది నన్ను వదల్దు....
పత్తివ్రత” అన్నాడు ఒత్తివలుకుతూ ఖార్యా అవిదేయుడు రామారావు
ప్రకాశం గ్లాసులో ఒంటరి విస్కీకి బీరూ తోడు వంపుతూ.

“యు ఆర్ లక్ష్మీ టు హావ్ హార్!” అన్నాడు సుందర్రావు రామా దుజంతట్టి.

“మీ ఆవిడ కాయతో వస్తుందా? పండుతోనా? ఏమిటి నీ ప్రిడిక్షను?” పొడుపువడలాటి ప్రశ్న వదిలాడు జానకిరామ్ సంభాషణలో పాల్గొంటూ.

‘కాయ’ ‘పండు’, ఈ రెండు పదాలు అక్కడెవరికీ అంతుబట్టక అంతా మౌనంగా తాగుతూ, తింటూ ఆలోచనలోపడ్డారు.

సంభాషణకి ఆ రకంగా బ్రేక్ వడి ఓ నిమిషంపాటు తప్పనిసరి నిశ్శబ్దం అక్కడ రాజ్యం ఏలిన తరవాత జానకిరామ్ ప్లేట్లొంచి కోడి మాంసం మెత్తటి ముక్క నెలక్టు చేసుకుని పంటికింద తొక్కిపెట్టి “కాయ అంటే ఆడపిల్లా పండు అంటే మగపిల్లాడు” అని సస్పెన్సు విప్పి, అందర్నీ ఆశ్చర్యపెట్టేసాననుకుని గబగబా రెండు గుటకలు విస్కీ మింగి, మర్రొండు మాంసంముక్కలు పంటికిందికి తోశాడు.

అందరూ జానకిరామ్ తెలివితేటలకి సంతోషపడి, ఏదో ఓ జోకు దొరికింది వాడుకుందాం అన్నట్టుగా, గలగల జలజల నవ్వేసేరు.

ఇంక అక్కడికి తన రెస్పాన్సిబిలిటీ తీరిపోయినట్టు జానకిరామ్ మాట్లాడకుండా మౌనముద్ర దాల్చాడు గ్లాసు ఖాళిచేస్తూ.

హైచ్చు ఖరీదు అమ్ముడుపోడానికి సిద్ధంగా ఆద్దాల బీరువాలో అందాల గాజుసీసాల్లో బ్రద్రంగా బందించబడ్డ లడ్డూలకేసి ఆబగా చూసింది సత్తి వండు ఆకలిచూపు.

మూడు రోజులుగా మంచిసిక్లతో నాసుతున్న కడుపులో పేగులు కర కర మన్నాయి.

కష్టార్థం

ఏమైనాసరే చేతులకి పనిచెప్పాల్సిందే తప్ప దారిలేదు అనుకున్నాడు వాడు.

జేబులు తడుముకున్నాడు - వాడి కోరికలన్నింటికి తిరుగులేని ఆశ - సరికొత్త జేబు బద్రంగా చేతికి తగిలింది.

జేబులు కొట్టడం చాతనైన చాన్నాళ్ళకి - అంటే ఆర్నెల్ల క్రితం - మొదటిసారిగా పోలీసులకి దొరికిపోయింతరవాత పోలీసులు లాకప్ లో ఒళ్ళు కుళ్ళబొడుస్తుంటే "ఈ సారికి ఇడినీ పెట్టండి బాబోయ్ మంచిగా బతుకుతాను బాబోయ్" అని చేతులెత్తి వేడుకున్నాడు తను.

పోలీసులు తన దండా లికి విలువివ్వలేదు. తమ లాఠీలు ఎంత దుర్మార్గమైనవో రుచిచూపించారు. ఆ తరవాత ఆర్నెల్ల జైలు ఉగ్గ బెట్టుకుని ఎలాగో గడిపి 'ఏమైనాసరే జేబులు కొట్టకు' అన్న నిర్ణయంతో బైటకొచ్చాడు తను.

ఆ నిర్ణయమే ఈ మూడు రోజులూ తనని ఆకలితో చంపింది. పని చేసుకు బ్రతకాలనుకున్నా అదంత లాభసాటికాదని తేలిపోయింది. అసలు పని దొరకనేలేదు. పని దొరికిన రోజున కడుపుకి చాలినంత దొరకలేదు.

ఒళ్ళిరుసుకుని కడుపు మాడ్చు కోడంకంటే, నాలుగు దెబ్బలుతిన్నా జేబులుకొట్టి తిన్నంత తిని, తాగినంత తాగి ఏ ఫుడ్ పాత్ మీదో పడు కోవడమే సుఖం అని తెలిసిపోయింది. ఆ సుఖానికి అలవాటువద్ద వొళ్ళు మనసు అదే లాగుతున్నాయి.

వాడి ఆకలి చూపులిప్పుడు అద్దాలబీరువాలో లడ్డుండల నుంచి అప్పుడే వచ్చిన బస్సుగుమ్మం దగ్గర గుమికూడిన జనంమీద పడ్డాయి. బాగా పలకగల జేబులకోసం వెతికాయి.

అదిగో శిల్కు లాల్చి. తోసుకుని బస్సెక్కుతున్న నల్లరంగు పెద్ద మనిషి శిల్కు లాల్చి తప్పనిసరిగా పలుకు తుందన్న ధీమా కలిగింది సత్తిపండుకి.

గబగబా బస్సు గుమ్మందగ్గరకి నడిచి జనాన్ని తోసుకొని బస్సెక్కుతున్నట్టు నటించి శిల్కులాల్చి ప్రక్కన చేరాడు. అటూ ఇటూ చూసి మెల్లగా చేతులకి పని చెప్పాడు. మరు నిమిషంలో జేబు రోడ్డుమీదికి పోగా లాల్చిలో పర్సు జేబులో కొచ్చిపడింది.

బస్సు కదిలింది. గమ్మున సత్తిపండు దిగిపోయాడు.

శిల్కు లాల్చి జేబులు తడుముకుని గగ్గోలు పెట్టి బస్సు ఆపాడు.

సత్తిపండు రాగల ప్రమాదం ఊహించి పరుగు లంకించుకున్నాడు.

గోలపెడుతూ రంకెలు వేస్తున్న శిల్కు లాల్చిని అడిగి విషయం తెలుసుకున్న పోలీసు వీరన్న కళ్ళు పారిపోతున్న సత్తిపండుని గుర్తు పట్టేయి.

"ఒరేయ్....ఆగరా....ఆగు" అంటూ పొలికేకలాంటి పోలీసు కేకవేసి పరుగు తీసాడు వీరన్న.

సత్తిపండు పరుగువేగం పెంచాడు.

జేబులోపర్సు ... అందులో... నోట్లు అద్దాల బీరువాలో లడ్లు .... జైల్లో కట కటాలు .... లాకప్లో దెబ్బలు ....

సత్తిపండు పోలీసుకి అందకుండా పరిగెడుతూనే ఉన్నాడు.

“ఇంతలో గుల్నార్లో రంభలాంటి బెంగాలి లిల్లీలు ముగ్గురు దిగారు. పోదాం అంటావ్. అంతేగా?” జానకిరామ్ మురిపెంగా తాగుతూ లౌక్యంగా అడిగాడు రామారావుని.

“పర్సు పలకటం లేదురా” నీరసంగా అన్నాడు రామారావు.

“అదేంటోయ్ పెద్ద బిజినెస్ మాన్వి. మూడు లేట్ మిషన్ల వర్క్ షాప్ కి సోల్ ప్రొప్రైటరువి. నీ పర్సు పలకకపోవడం ఏమిటి నాన్నెన్ను” అన్నాడు సుందరావు.

“నాయనా! నీ పర్సు పలకకపోతే నెలజీతగాళ్ళం మా పర్సులు పలుకుతాయా” అన్నాడు ప్రకాశం.

అవునని ఒప్పుకున్నాడు రామారావు. “బిజినెస్సు బాగానే సాగుతుంది కాని లచ్చిందేవి నిలవటంలేదు నా దగ్గర....” అని వాపోయాడు.

“బేవన బిజినెస్సంటే అంతే!” అని తేల్చేడు సుందరావు.

అదికూడా తిరుగులేని నెంబరు వన్ జోకనుకుని రామారావుతో సహా తక్కిన ముగ్గురూ నవ్వేసేరు. “బేవన బిజినెస్” గురించి స్వానుభవంతో రామారావు సోదాహరణంగా చిన్న లెక్కరిచ్చాడు.

“బేవనోడు బేవనోడే. బిజినెస్సు బిజినెస్సే. స్వానుభవం నాయనా స్వానుభవం. ఇదిగో చెబుతున్నా విను.... పెళ్ళాం పుట్టింటి కెళ్ళింతరవాత మనసు ఇంటి మీద నిలవక వర్క్ షాపులోనే కాలం వెళ్లబుచ్చాను ఈ రెండ్రోజులూ.... దాంతో టర్నర్లు ఒళ్ళొంచి పనిచేసారు. మూడు రోజులు పడుతుందనుకొన్న శ్రీ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీవాళ్ళ జాబ్ వర్క్ దానితో

చకచకా రెండురోజులలోనే పూర్తయిపోయింది. డ్రైము కలసి రావడంతో వాళ్లదే రెండో అర్థరూకూడా డేకప్ చేశా. వర్క్ తొండరగా ఫినిషప్ చేసినందుకు శ్రీ కంపెనీ ప్రొవ్రయిటరు పచేల్ సంతోషించి బిల్లు వెంటనే పాస్ చేశాడు. అందులో బ్యాంక్ లోన్ తాలూకు ఇన్ స్టాల్ మెంట్ తీర్చేయగా మిగిలింది కొంత భార్యామణికి మనియార్డరు చేయగా తక్కినది ఇదిగో ఇలా మనముందు బీర్ బాటిల్సు, విస్కీ బాటిల్సు రూపంలో...."

"చాలాలు.... పెళ్ళాం పుట్టింటి కెళ్ళిన శుభసందర్భంలో పార్టీ ఇస్తూ మధ్యలో రామాయణంలో అదేదో వేట లాగా ఈ సోదంతా ఎందుకు? గుల్నార్ పిలుస్తోంది.... దానిమాటేదో తేల్చు" అని విసుక్కున్నాడు జానకిరామ్.

దాంతో సంభాషణ కులాల మీంచి కేబ్రేడాన్స్ ర్ల మీదికి మళ్ళింది.

ఈలోగా సీసా నాలుగు బాగాలై నలుగురి కడుపుల్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఇంకో సీసాకి అదేగతి పట్టబోతోంది.

సత్తి పండు వరుగెడుతూ వచ్చి లాంతరు స్తంభం ప్రక్కన నందు మొగలో గోడకానుకుని నిలబడ్డాడు. భయం భయంగా వెనక్కి చూసాడు.

దూరంగా పరిగెడుతూ వస్తూన్న పోలీసు, ఆ వెనుక శిల్పాలార్చి, మరెవరో కర్రలతో నలుగురైదుగురు మనుషులు పిచ్చికుక్క కోసం తరుముతూ వస్తున్నట్లు వస్తున్నారు.

గబుక్కున జేబు తడుముకున్నాడు. జేబులో పర్పు... అందులో నోట్లు... కడుపులో ఆకలి... జైల్లో కటకటాలు లాకప్ లో దెబ్బలు...

సత్తి పండు మళ్ళి పరుగు పెడుతున్నాడు.

మిత్రులు ముగ్గురూ కొత్తకొత్త బారుల్లో కొత్తకొత్త డాన్సర్ల వివరాలు ముచ్చటించుకోవడంలో మునిగిపోయి ఉండగా -

బిల్లకి చేతులు ఆన్చి అండుమీద తల పెట్టుకుని సోషాల్చీనవాడిలా పడుకున్న రామారావుకి రెండువందలమైళ్ల దూరంలో పుట్టింట్లో ఆ సమయంలో ఏ అమ్మకో చెల్లికో మొగుడి ముచ్చట్లు చెబుతున్న పతివ్రత పెళ్ళాం గుర్తుకొచ్చింది.

“రాదీ...నారాదీ...” అని ముద్దుగా అనుకున్నాడు భార్యనుద్దేశించి.

“ఇంక తట్టుకోలేను వచ్చే నెయ్... వచ్చే నెయ్...” అని గొణుక్కున్నాడు.

అతనికి ఓ పెగ్గు ఎక్కువయితే సుందరమైన కలలొస్తాయ్, నరాలు పట్టు తప్పుతాయ్, కోరికలు గుర్రాలవుతాయ్. శరీరం పూలపడవవుతుంది.

కట్టుకున్న పెళ్ళాం అంది గీపెట్టినా పుట్టింట్లోనే ఉంది తప్ప అందు బాటులో లేదన్న నిజం మనుసులో తాండవం చేస్తోంది. గుల్నార్లో కొత్త పట్టలు చూడకుండానే ఊరిస్తున్నాయ్.

ఇన్ని అనుభూతుల మధ్య జేబులో రెండే రెండువందలు తక్కువయి పోయా యన్న బాధ చికాకు పెడుతోంది.

కసిగా బిల్లని చేత్తో తట్టాడు.

“రామారావుగాడి కెక్కేసిందిరా ప్రకాశంగా. గురుడు పట్టుతప్పి పోయాడు” అన్నాడు సుందర్రావు. సుందర్రావు, ప్రకాశం, జానకి రామ్ రామారావుని గట్టిగా పొదివిపట్టుకున్నారు.

సత్తిపండు పరుగెడుతున్నవాడల్లా అగి, దారిపక్క పట్టగోడ దూకి తెరచి ఉన్న దొడ్డి తలుపుగుండా పైన లైట్లు వెలుగుతూ కిందంతా చీకటిగాఉన్న బంగళా వరండాలోకి వెళ్ళి నోరు తెరచిన పులి బొమ్మచాటున దాక్కొన్నాడు.

పోలీసు పరిగెట్టుకుంటూ వస్తే అక్కడికి యిట్టచప్పుడు వినిపిస్తుంది. వాళ్ళు ఆ ఇల్లుదాటి వెళ్ళిపోతే తనకి తెలుస్తుంది. తాను ఈలోగా బైటికి వెళ్ళి గోడదూకి సురక్షితంగా వెళ్ళిపోవచ్చు అనుకున్నాడు.

చీకట్లో కళ్ళు చిట్టించుకుని వరండాలోకి చూసాడు.

కింద ఎవరూ లేనట్టుంది. పైనించి నలుగురైదుగురి మాటలు, నవ్వులూ వినిపిస్తున్నాయ్.

"మళ్ళీ ఇక్కణ్ణించి పారిపోయేలోగా ఎవ్వరూ చూడకపోతే బాగుణ్ణి" అనుకున్నాడు.

"జ్జిగమేమా మా... బ్రతుకే మాయా... జగమేమాయా బ్రతుకే..." రామారావు మెట్లదగ్గర నిలబడి స్వీచ్చికోసం తడిమి అది చేతికి దొరికిం తరవాత ఆన్ చేసి మళ్ళా "జగమేమాయా... బ్రతుకే మాయా..." అను కొంటూ తూలుతూ మెట్లుదిగి పులిబొమ్మచాటున చిరుతపులిని చూసినట్టు అదిరిపడి అనుమానంతో నిలబడిపోయాడు.

సత్తిపండు భయంతో వాణికిపోతున్నాడు. "ఎవర్రా నువ్వు?" అన్న ప్రశ్న రామారావు నోట్లోంచి వీలైనంత కటువుగా వచ్చింది.

కిటికిలోంచి బైటికిచూస్తే పరిగెడుతున్న పోలీసు. శిల్కులాల్పి. చేతిలో కర్రలతో నలుగురైదుగురు వ్యక్తులు కనిపించారు.

కష్టారితం

రామారావు పోలీసుని చూసినట్టు వసిగట్టిన సత్తివండు మరింత భయంతో వణికిపోతూ చేతులెత్తి మొక్కిడు.

అంత తాగిన మత్తులోనూ రామారావుకి అంతా అర్థం అయింది.

తలుపు తీసి పోలీసుని పిలిచేడు. "వ్లాడ్ హాపెన్స్?" అని ఆంగ్లంలో అడిగేడు.

"దొంగవెధవ ఎవడో ఈ పక్కన బస్స్టాప్ లో ఈ పెద్దమనిషి జేబు కబ్ చేశాడు సార్? ఇలాగే పారిపోయొచ్చాడు." అంటున్నాడు పోలీసు.

సత్తివండుకి కళ్లు తిరగటం ప్రారంభించాయి. జైల్లో కటకటాలు... లాకప్ లో దెబ్బలు.... భయంతో వాణికి పోతూనే రామారావుకి మరోసారి మొక్కిడు.

రామారావు పోలీసునీ, శిల్పలాల్సినీ, ఆ వెనుక మనుషుల్నీ పరికించి చూసి "వదినిమిషాలనించీ ఇక్కడే నిలబడ్డాను. ఇతెవరూ పరిగెత్తుకుంటూ రాలేదు...." అన్నాడు.

"ఇతే ఈ పక్కనందులోకి పారిపోయింటాడెదవ!" అనుకుంటూ పోలీసు, శిల్పలాల్, కర్రలవాళ్ళూ ఆ పక్కనందులోకి వెళ్ళిపోయారు.

సత్తివండుకి లోకంలో మంచితనం మీద ఆశ్చర్యం కలిగింది.

పులిబొమ్మ చాటునుంచి ఇవతలకి వచ్చి రామారావుకి చేతులు జోడించి నిలబడిపోయాడు.

రామారావు సత్తివండు నోసారి పైనించి కిందికి పరికించిచూసి హఠాత్తుగా మీదికి లంఘించి పులివంజా విసిరినట్టు మొహంమీద బలంగా గుద్దాడు.

గెటవుట్ రానెల్.... ఆరిచావంటే పోలీసులకి అప్పగిస్తాను అని మళ్ళా చాతిమీద గుద్ది జుట్టుపుచ్చుకుని లైట కిడ్చి మరోసారి దవడమీద కొట్టి మెట్లమీదికి తోసేసి తలుపు బిగించాడు

ఒంట్లో ఆకలికి తిన్న దెబ్బలుతోడై మెట్లమీద కూలిపోయిన సత్తి వండు జేబులు తడుముకున్నాడు. కష్టార్థితం చేతికందక గాభరాపడ్డాడు.

మెట్లెక్కుతూ రామారావు 'గుల్నార్ లో బెంగాలీలిల్లి బుగ్గలు ఇదిగో ఇలాగే మెత్తగా దిట్టంగా ఉంటాయి' అనుకున్నాడు చేతిలో పర్చుని అప్యాయంగా నిమిరి.

'టూ హండ్రెడ్... ఓస్టి టూ హండ్రెడ్... ఉండకపోతాయా' అని అత్రంగా నోట్లు లెక్కబెట్టి, 'టూఫిఫ్టి' ఉన్నందుకు సంబరపడిపోయి పునో వేగంతో మెట్లెక్కి "చలో గుల్నార్..." అన్నాడు మిత్రులముందు.

మెట్లకింద చీకట్లో సత్తివండు "దొంగ.... దొంగ...." అని నీరసంగా గొణుగుతున్నట్టు అరుస్తున్నాడు.